

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ

Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἕως 1 Ἰουλίου
Ἑσωτερικοῦ δρ. 6. — Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

Ἀναπλάσεως καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσόστομου
ἐδὸς Φλέσσα, 5, παρὰ τὴν Ἱερὰν Μοναχὸν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πίστις καὶ ἐπιστήμη. — Μιχαὴλ Ι. Γαλανοῦ Λόγοι Εἰ. — Τὸ
Συνέδριον τῶν ἐπισκόπων, ὑπὸ Τιμοθ. Ἀναστασίου, ἀρχιεπισκόπου.
— Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων. — Τὸ Διήγημα τῆς Ἀνα-
πλάσεως, ἡ πραγματικὴ ζωὴ, ὑπὸ Κροσταλλίας ΔασκALOποῦλου.
Ὁ συντάκτης τῆς Ἀναπλάσεως ἐν Βόλφ. — Ἀπόστολος καὶ
Εὐαγγέλιον. — Κηρυγμα Ἀναπλάσεως.

ΠΙΣΤΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Δ΄.

Ἀπεδείξαμεν εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα, ὅτι ἡ ἐπι-
στήμη καὶ τὰ γράμματα δὲν πολεμοῦν τὴν πίστιν καὶ
δὲν εἶνε ἀσυμβίβαστα πρὸς τὴν εὐσέβειαν, παρουσιάζου-
μεν δὲ πάμπολλα ὀνόματα ἀνδρῶν, οἵτινες διακρίνονται
ἐπὶ τῆς πρώτης γραμμῆς τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπι-
στημῶν, ὑπεῖρξαν δὲ συγχρόνως θρησκευτικῶταται καὶ
θεοσεβέστατοι. Διὰ τῆς μεθοδου ταύτης ἀπεδείξαμεν
συγχρόνως καὶ τὸ ἕτερον ζητούμενον, ὅτι δηλαδὴ ἡ πί-
στις ἄριστα συναρμολογεῖται καὶ συμβιβάζεται μετὰ τῆς
ἐπιστήμης, καὶ ὅτι ἡ εὐσεβὴς κ ρθία ἐξαίρετα ταιριάζ-
ει μὲ τὴν σοφὴν κεφαλὴν. Καὶ πραγματικῶς, ὅταν
ἓνας Παῦλος, ἓνας Χρυσόστομος, ἓνας Αὐγουστίνος,
ἓνας Νεύτων καὶ Κέπλερς καὶ Δάντης καὶ Βασσουέτος
καὶ Σατωβριάνδος καὶ Οὐάσιγκτων καὶ Κυβιέρος καὶ
Γλάδστων, ἔζησαν ἐν τῇ πίστει καὶ ὑπ' αὐτῆς ἐνε-
πνεύσθησαν καθ' ὅλον των τὸν βίον, τὸ νὰ λέγῃ τις ὅτι
ἡ πίστις εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ἐπιστήμην, μαρ-
τυρεῖ ἑλεεινὴν πλάνην ἢ ἀσύγνωστον κακοπιστίαν.

Καὶ ἐν τούτοις ὀφειλομεν νὰ κάμωμεν διάκρισιν τινα·
ὅτι δηλαδὴ ὑπάρχουν καὶ θρησκεῖται ἀσυμβίβαστοι πρὸς
τὴν ἐπιστήμην. Ποῖται εἶνε αὗται; Αἱ ψευδεῖς, τὰ
ἀποκυήματα τῆς ἀνθρωπίνης πλάνης καὶ τῆς σατανικῆς
ἀπάτης.

Ταυτὴ σύγκρουσις λ. χ. συνέβη μετὰ τῆς ἀρ-

χαίας φιλοσοφίας καὶ τῆς εἰδωλολατρικῆς καὶ πολυθεϊ-
κῆς θρησκείας. Τίς δὲ ἦτο ὁ ὑπαίτιος;

Ὁ ὕλισμὸς καὶ ἡ σοφιστικὴ τῆς ἀρχαιοῦτος ἡρ-
νούτο ἐν γένει τὸ ὑπερκόσμιον καὶ τὸ ὑπερφυσικόν. Εἰς
τοῦτο πταίσται ἦσαν τὰ διεστραμμένα ταῦτα φιλοσο-
φικά συστήματα. Ἀλλ' ἡ φιλοσοφία τοῦ Ἀναξαγόρα,
τοῦ Σωκράτους, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἀριστοτέλους,
παραδεχόμεναι τὸν ἓνα Νουν, τὸν Θεὸν τὸν αἰεὶ καὶ
ὑσαύτως ὄντα, προσέβαλον τὰς βάσεις τῆς εἰδωλολα-
τρείας καὶ πολυθείας. Ἐδῶ τίς ἐπταίε; Τὸ πεπλανη-
μένον θρήσκευμα τῶν ἀρχαίων.

Περὶ χριστιανισμοῦ ὅμως προκειμένου, ἡ ἀρμονία
χριστιανισμοῦ καὶ ἐπιστήμης οὐ μόνον εἶνε δυνατὴ,
ἀλλὰ καὶ ἐπιβεβλημένη. Διὰ τί; Διότι ἡ ἐπιστήμη ζη-
εἶ τοῦ φωτὸς καὶ τρέφεται ἐκ τῆς ἀληθείας, ὁ δὲ χρι-
στιανισμὸς εἶνε αὐτὸ τοῦτο ἀκριβῶς, φῶς καὶ ἀλήθεια.

Καὶ ἐν τούτοις ἐσχηματίσθη εἰς πολλοὺς ἡ πρόληψις,
ὅτι ὁ χριστιανισμὸς πολεμεῖ τὴν ἐπιστήμην. Ἀλλ'
ὁ πόλεμος αὐτὸς εἶνε φανταστικὸς καὶ ἀνυπόστατος.
Ἐὰν ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία ἐπολέμησε τὸν Γαλιλαῖον
καὶ τὴν θεωρίαν περὶ κινήσεως τῆς γῆς, ὁ κατ' αὐτοῦ
πόλεμος εἶχεν ἐγερθῇ τὸ πρῶτον ἀπὸ τῶν συγχρόνων
τοῦ ἐπιστημονικῶν τάξεων. Ἀλλὰ δι' ἐν λόγον δὲν
δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι τὴν θεωρίαν τῆς κινήσεως
τῆς γῆς ἐπολέμησεν ἡ ἐπιστήμη, καὶ δὲν δύναται νὰ
λεχθῇ, διότι τὸν πόλεμον ἡγεῖραν ἄτομα πλανωμένων
ἐπιστημόνων, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν δύναται νὰ λε-
χθῇ, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς πολεμεῖ τὴν ἐπιστήμην μόνον·
διότι ἀντιπρόσωποι ταύτης ἡ ἐκείνης τῆς Ἐκκλησίας,
προχωροῦντες ἔξω τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας τῶν καὶ
ἐπεμβαίνοντες ἐνθα αἱ Γραφαὶ ἀπέχουν, κατεδίκασαν
ἐπιστημονικῶς θεωρίας, αἵτινες οὐδαμῶς συνεκροῦντο
πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ χριστιανισμοῦ. Καὶ διὰ τοῦτο
σήμερον ἐν αὐτῇ τῇ Δυτικῇ Ἐκκλησίᾳ κανεὶς δὲν

συμμερίζεται τὸν κατὰ τοῦ Γαλιλαίου ἐπιγεφθέντα διωγμὸν.

Ἐάν ἐπίσης κατὰ καιροῦς αὕτη ἡ ἐκείνη ἡ Ἐκκλησία, δεσποτικῶς ἀκολουθεῖσαι τάσεις, δυσμενῶς διδάσκονται πρὸς πνευματικὰς ἐκζητήσεις καὶ ἐκδηλώσεις, αἰτινες φέρουσι πρὸς περισσοτέραν ἐλευθερίαν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ διοικήσει καὶ τῷ χειρισμῷ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καθήκοντων, δὲν ἐπιτεταί εὐαίως ὅτι διὰ τοῦτο ὑπεύθυνος εἶνε ὁ χριστιανισμός, ὅστις, ἔργον ἔχων νὰ διαχύνη ἀφθονίαν πνεύματος, διαχύνει ἄρα καὶ ἀφθονίαν ἐλευθερίας, κατὰ τὸ λόγιον τοῦ Παύλου, ὅτι «οὗ πνεῦμα Κυρίου ἐκεῖ ἐλευθερία». Καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἱστορίας ἰδίως τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἀρύνονται οἱ ἐχθροὶ τοῦ χριστιανισμοῦ τοὺς ἰσχυρισμοὺς αὐτῶν περὶ τοῦ ὅτι πολεμεῖ οὗτος τὴν ἐπιστήμην, ἃς μᾶς ἐπιτραπῇ εἰς ἀπάντησιν νὰ εἰπωμεν, ὅτι ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, παρ' ὅλας τὰς αὐταρχικωτέρας αὐτῆς τάσεις, ἐκαλλιεργήθησαν κατὰ τὸν μεσαίωνα αἱ τέχναι καὶ ἐπροσταυθῆσαν καὶ προήχθησαν αἱ ἐπιστήμαι. Κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία συνδιηλλάγη καὶ πρὸς αὐτάς τὰς φυσικὰς καὶ πειραματικὰς ἐπιστήμας, πολεμοῦσα μόνον τὰς δι' αὐτῶν ἐπιζητούμενὰς ἀποπλανήσεις, καὶ ὁ Δυτικὸς κληρὸς ἔκρινεν, ὅτι δεῖ εἶναι νὰ ἐγκύψῃ συστηματικώτερον εἰς τὴν μελέτην τῆς συγχρόνου κινήσεως τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, ὅπως καὶ δι' αὐτῶν προσπίσῃ τὴν θρησκευτικὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τῶν κατ' αὐτῆς ἐν ὀνόματι ψευδοῦς ἐπιστήμης ἐπεγειρομένων πρόσβολων. Ὅλοι ἐπομένως αὐταὶ αἱ τροπαὶ καὶ μεταβολαὶ ἰδεῶν καὶ τακτικῆς ἐν ταῖς τάξεσι μιᾶς Ἐκκλησίας ἀπέναντι ταύτης ἡ ἐκείνης τῆς ἐπιστήμης ὑπαγορεύονται ὑπὸ τῶν ἐπικρατουσῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ταύτῃ καίρικῶν πεποιθησῶν· ἀλλ' ὁ χριστιανισμός, ὅστις δὲν ταυτίζεται μετὰ τῶν τυχόν παρεκτροπῶν καὶ υπερβάσεων ἰασην ποτε Ἐκκλησίας, δὲν πολεμεῖ ποτε τὴν ἐπιστήμην, ἐκτὸς ἐάν αὕτη, ἐξερχομένη τῶν ὁρίων τῆς καὶ παρασυρομένη ἀπὸ τὸν δαίμονα τῆς πλάνης καὶ τῆς ἀπάτης, ζητήσῃ νὰ προσβάλῃ τὸ κύριον τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ νὰ σβέσῃ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἐκπηγάζον φῶς, διαχέουσα ἐπὶ τῶν πνευμάτων σκοτασμὸν καὶ ζόφον.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἐν τῇ ἱστορίᾳ αὐτῆς δὲν ὑπάρχει παράδειγμα διωγμοῦ ἐπιγεφθέντος κατὰ τῆς ἐπιστήμης. Ἐάν διὰ τῆς ἡνωμένης Ἐκκλησίας ἐπολεμήθησαν αἱ αἱρέσεις, τοῦτο ἐγένετο ἐκ τοῦ ὅτι οἱ αἱρετικοὶ ἦσαν κληρικοί ἐρχόμενοι διὰ τῶν Γραφῶν καὶ τῆς Θεολογίας νὰ νοθεύσωσι καὶ κινδυνεύσωσι τὴν ὁρὴν πίστιν, ἡ δὲ ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν ἐδημιούργει τὴν πλάνην, ἀλλὰ τὴν ἐδέχετο ἐπερχομένην, ἀγωνιζομένη ὑπὲρ τῆς ἀληθείας κατὰ τοῦ ψεύ-

δους καὶ τῆς ἀποπλανήσεως, καὶ ἐπιζητοῦσα νὰ τηρήσῃ μετὰ τῶν πιστῶν αὐτῆς τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος καθ' ἣν ἔχει ἀποστολὴν.

Ἡ ἡνωμένη ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐπολέμησε καὶ τὰς φιλοσοφικὰς τῶν Ἑθνικῶν θεωρίας, γνωστότατος δὲ εἶνε ὁ ἀγὼν αὐτῆς κατὰ τῶν Νεοπλατωνικῶν. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐπράξεν, ἐπειδὴ οἱ ἔθνικοι φιλόσοφοι ἤρχίζον αὐτοὶ τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ δόγματος τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ κατὰ τῶν διδασκμάτων τῆς χριστιανικῆς φιλοσοφίας, καὶ ἐντέθεν ἐν τὴν Ἐκκλησίαν ἐπεβάλλετο νὰ ἐλέγξῃ καὶ καταστηλιτεύσῃ φιλοσοφήματα ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν ἀρνήσιν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ζωῆς, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ὁ Χριστὸς ἔχυσε τὸ τιμιον Αἱμα. Ἀλλως τε, ἡ ἐλευθερία τῆς διανοίας καὶ τῆς συνειδήσεως ἐδίδε καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὸ δικαίωμα νὰ ἀγωνισθῇ ὑπὲρ τῶν ἀρχῶν αὐτῆς καὶ τῶν πεποιθήσεων καὶ νὰ ἀντιπολεμήσῃ φρονήματα ἀναιροῦντα ριζικῶς τὸ δόγμα τῆς ἡ νοθεύοντα καὶ ἀλλοιοῦντα αὐτὸ μέχρι τοῦ νὰ τὸ καταστήσωσιν ἀγνώριστον.

Ὁ χριστιανισμός, ὅχι μόνον δὲν ἐπολέμησε τὴν ἐπιστήμην καὶ τὰ γράμματα, ἀλλὰ καὶ ὑπεδοήθησε καὶ προήγαγεν αὐτά. Οἱ ἀπολόγηται καὶ οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξαν τὰ ἐκλεκτότερα καὶ μᾶλλον μορφωμένα πνεύματα τῆς ἐποχῆς τῶν, ἂν δὲ διέπρεψαν εἰς τὴν διατύπωσιν καὶ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ δόγματος, ἀλλὰ καὶ διεκρίθησαν καὶ διὰ τὴν ἐγκράτειαν αὐτῶν εἰς τὴν θύραθεν λεγομένην φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἐνημερότητα περὶ τὴν ἑλληνικὴν μάθησιν καὶ σοφίαν. Καὶ καθ' ὃν χρόνον ὁ Ἑθνισμὸς ἐδίδε τρίτης τάξεως πνεύματα κατεξαντλοῦντα τὰς προσπάθειάς τῶν εἰς ἀτυχὴ καὶ ἐγκληματικὴν ἀγῶνα κατὰ τοῦ φωτιστικοῦ καὶ κοσμοσωτηρίου ἔργου τοῦ χριστιανισμοῦ, εἰς τὰς τάξεις τῆς Ἐκκλησίας ἐξέλαμψαν φωστῆρες πρώτου μεγέθους καὶ διάνοιαι μεγαλοφυεῖς, τῶν ὁποίων ἡ μάθησις καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ λογοτεχνία εἶνε ἀπαράμιλλοι καὶ ἀνυπερβλήτοι.

Ἐάν σήμερον τὰ γράμματα ἦνεκτῆμα τοῦ καθενός, τὸ κατάρθωμα δεφίεται εἰς τὸν θρίαμβον τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἰπὸ αὐτοῦ ἡ ἐκπαίδευσις ἦτο προνόμιον τῶν ὀλίγων, αἱ δὲ πολυαριθμώταται τῶν δούλων τάξεις ἦσαν ἐγκαθειργημέναι εἰς τὸν ζόφον τῆς ἀμαθείας. Ἀλλ' ὁ χριστιανισμὸς ἤλθε νὰ φέρῃ σωτηρίαν δι' ὅλους, διεκνήρυξε δὲ τὰ δίκαια τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, καὶ ἐκάλεσεν ὅλους ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας· ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ζωοποιῦ τούτου κηρύγματος, δούλοι, πτωχοί, κοράσια ἐκαλοῦντο πρὸς τὸ φῶς, ἄρα καὶ πρὸς τὴν γνῶσιν, κοινωνίαν δέ, ὅμοιοι καὶ ἐκκυβερνήσεις, διαρρηγνύουσαι βαθμὴν δὲν τὰ δεσμά τοῦ ἀρχαίου κόσμου

καὶ διαλύουσαι τὸν ζόφον τῆς ἀμαθείας, διέδωκαν τὰ γράμματα εἰς ὅλας τὰς τάξεις διὰ δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἐκπαιδευτηρίων. Καὶ ἂν εἰς τὰς ἡμέρας μας καὶ οἱ τυφλοὶ καὶ οἱ κοφάλαλοι μανθάνουν γράμματα καὶ προσδέχονται τῆς γνώσεως τὸ φῶς, τὸ κατάρθωμα αὐτὸ καὶ τὸ εὐεργέτημα δεφίεται εἰς τὴν διὰ τῶν αἰώνων πνευματικὴν καὶ ἡθικὴν μεταβολήν, ἣν ἐπέφερεν ἡ διδασκαλία Ἐκείνου, ὅστις, κατὰ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ παρουσίαν του, ἀπέδιδεν εἰς τοὺς τυφλοὺς τὸ φῶς καὶ τὴν ἀκοὴν καὶ τὴν λαλίαν εἰς τοὺς κοφάλαλους.

Τοῦ χριστιανισμοῦ τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν ἐδέχθησαν ὅλοι ἐν γένει αἱ ἐπιστήμαι. Ὑπ' αὐτὸν ἡ φιλοσοφία ἡδυνήθη νὰ κατακτήσῃ ἀσφαλέστερον τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας. Ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἀριστοτέλης εἶνε βεβαίως ἀνυπερβλήτοι μεγαλοφυεῖαι· ἀλλ' ὁ ζόφος τῆς ἐποχῆς τῶν δὲν τοὺς ἀφῆκεν ἀνεπηρεάστους· καὶ ἂν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς Θεότητος ἀκτίνας μόνον τινὰς ρίπτουν ἐκπεμπομένους, ὡς ἐλέγχῃ, ἀπὸ τῶν βάθους εἰρηκτῆς, εἰς πλείστα ἄλλα ζητήματα ἐβάρυνον ἀπὸ δλην τὴν πλάνην καὶ τὴν ἀμάθειαν τῶν κοινῶν ἀνθρώπων τοῦ καιροῦ τῶν· ἐνθ', ἀφοῦ ὁ χριστιανισμὸς ἀνέτειλε, πνεύματα ἐκ φύσεως μετριώτερα, ἡδυνήθησαν νὰ φιλοσοφήσουν ἀληθέστερον, καὶ ἀγράμματοι δὲ ἄνθρωποι τῆς σήμερον ἔχουν περὶ Θεοῦ, περὶ ψυχῆς, περὶ δικαιοσύνης, περὶ ἰσότητος, περὶ ἀρετῆς πολὺ σαφεστέρας καὶ ὁρδοτέρας γνώμας ἀπὸ τούτων ἐξυγνώστερας φιλοσόφους τῆς ἀρχαιότητος. Ἡ γνῶσις τῆς ἀληθείας ἐπερίσσευσεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ διὰ τοὺς πολλούς, ἐνθ' ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἦτο πενιχρά καὶ πτωχὴ καὶ διὰ τοὺς ὀλίγους, ὁ δὲ πνευματικὸς αὐτοῦς πλούτισμός, ἡ ἀφθονος αὕτη κυκλοφορία ἰδεῶν φωτεινῶν ἐπὶ τῶν σπουδαιοτάτων τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος καὶ βίου ζητημάτων, εἶνε καρπὸς τῆς χριστιανισμοῦ.

Εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν κύκλον τῶν φυσικῶν καὶ θετικῶν ἐπιστημῶν ὁ χριστιανισμὸς ἐπενήργησεν εὐεργετικώτατα, συντελέσας τὰ μέγιστα εἰς τὴν θαυμασίαν ἐπίδοσιν τῶν· οἱ φρονούντες, ὅτι αἱ ἐπιστήμαι αὐταὶ ἀντιστρατεύονται ὅχι μόνον πρὸς τὸ χριστιανικὸν δόγμα, ἀλλὰ πρὸς πᾶσαν ἐν γένει ὑπερκόσμιον πεποιθήσιν, ἐνδεχόμενον νὰ παραξενευθῶσι διὰ τὸν ἰσχυρισμὸν μας τοῦτον. Ἀλλ' ἀπέναντι τῶν στέκει ἔτοιμος νὰ τοὺς καταγέλασθῃ διὰ τὴν ἀμάθειάν των ὁ πολὺς καὶ μέγας ἐν ταῖς ἐπιστήμαις ταύταις Bois Reyon ὁ διακηρύξας, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς προήγαγε τὰς κατακτήσεις τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου θέλομεν νὰ ἐμμείνωμεν εὐδαιμόνως, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπομένῃ ἀρχῇ θὰ ἐξετάσωμεν τὰ ὠφελήματα, τὰ ὁποῖα ἐπορεύθησαν ἡ

ἡθικὴ ἐπιστήμη, ἡ οικονομικὴ, ἡ Νομικὴ καὶ ἡ Ἱατρικὴ ἐκ τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος καὶ τῆς εὐαγγελικῆς ζωῆς.

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΥ

ΛΟΓΟΙ ΕΞ

(Ἰστογραφημένοι)

Περὶ τοῦ δεῖ τὸν ἡγούμενον ὀφείλει καὶ σφίει ὅχι τὸ ὁδότημα τοῦ πλανωμένου κόσμου, ἀλλὰ τὸ ὁδότημα τοῦ Χριστοῦ.

ΛΟΓΟΣ Β΄

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ 108).

Ἀγαπητὸν ἀκροατήριον.

Βιάμαι ἐν τὴν γρησιν ὁμιλίαν μας τὴν σύγκρισιν τοῦ συστήματος τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ συστήματος τοῦ κόσμου ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπινου σώματος. Καὶ τί εἶδομεν; Εἶδομεν, ὅτι ἡ υγεία αὐτοῦ, ἡ ἀντοχή, ἡ ἀνάπαυσις, ἡ ἡδονή, ἡ παρηγορία, ἡ τιμὴ, ἀνακαίνισις, ἡ ζωὴ, εὐρίσκονται ὅπου ὁ Χριστὸς πιστεύεται καὶ ἀγαπᾶται· ὅτι δὲ ὁ κόσμος, μετὰ τὴν πλάνην αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπάτην, εἶνε ὁ βασανιστής, ὁ τύραννος, ὁ διαφθορὸς καὶ ὁ καταστροφὸς τοῦ σώματος ἡμῶν, καὶ ὅπου ἀκόμη τοῦτο διαγίγει μετὰ πλοῦτος, μετὰ ἀφθονίας, μετὰ φαινομένης λαμπρότητος καὶ τρυφῆς. Εἰς τὴν ἀποφινὴν ὁμιλίαν μας δὲ μεταφέρωμεν τὴν σύγκρισιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς.

Τί κάμνει ὁ κόσμος ὡς πρὸς τὴν ψυχὴν; Δύο τινα. Μία μερὶς τὴν ἀρνεῖται καθ' ὅλην ἑαυτὴν ὡς οὐσίαν συνδεδεμένην μὲν μετὰ τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ χωριστὴν ἀπ' αὐτοῦ, ἐνιαίαν δὲ, αἶσαν, ἀφάρτον, ἀθάνατον. Ἡ ἄλλη δὲ μερὶς τὴν δέχεται μὲν ὡς τοιαύτην κατὰ θεωρίαν, ἀλλ' εἰς τὴν πράξιν μιμεῖται τὴν πρώτην μερίδα. Τί κάμνει δηλαδή; Καταρρίπτει, μολύνει καὶ ἀτιμάζει τὴν ψυχὴν.

Ἡ πρώτη, ἡ μερὶς τῶν ὑλοφρόνων, τῶν ἀσεβῶν, τῶν ἀπίστων, τῶν ἀθέων, φρονεῖ ὅτι ψυχὴ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ὅπως τὴν θέλει ἡ Γραφὴ καὶ τὴν δέχεται ἡ παγκόσμιος συνείδησις καὶ ἡ πνευματικὴ φιλοσοφία, δὲν ὑπάρχει. Τί δὲ μόνον δέχεται τὸν ἀνθρώπον; Σῶμα ἐνὸργανον, πολυσύνθετον, ἐκ μηχανισμῶν σαρκῶν, κοκκιῶν, φλεβῶν, ἀρτηριῶν, νεύρων, κυττάρων, καὶ τίποτε περιπλέον. Ἐάν δὲ ὁ ἄνθρωπος σκέπτεται, κρίνει, συλλογίζεται, θέλει, ταῦτα κατὰ τὴν ὑλιστικὴν θεωρίαν τῆς κοσμικῆς ἀπάτης δὲν εἶνε ἐνεργεῖαι ψυχῆς προσωπικῆς, αὐτοῦ, ἀθανάτου, ἀλλ' εἶνε φαινόμενα ἀπορρέοντα ἀπὸ τῆς μηχανικῆς δόνησιν τῶν μορίων τοῦ ἐγκεφάλου, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν πέψιν τοῦ στομάχου καὶ τὴν ἐκκρίσιν τῆς γαλῆς ἀπὸ τοῦ ἥπαρ, τὰς γινομένας διὰ φυσικοχημικῶν τῆς ὕλης ἐνεργειῶν. Τούτεστι, κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, ὅ,τι λέγομεν ψυχὴν εἶνε σύνολόν τι νοητικῶν φαινομένων, τὰ ὁποῖα παράγει τὸ ὕλην τοῦ ἐγκεφάλου μας ἐργαζόμενον μηχανικῶς ὡς τὸ στομάχι μας καὶ ὅπως τὸ σπινθὶ μας. Καὶ τὸ μὲν στομάχι μας

ἐνεργεῖ γένεσιν, τὸ δὲ σπλάγι μας βγάζει χολήν, ἡ δὲ μηχανὴ τοῦ ἐγκεφάλου μας βγάζει ιδέας, κρίσεις, συλλογισμούς, ἀποφάσεις. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐντροπὴ δὲν εἶνε ἰδική μας, κατὰ τοὺς ὕλιστάς, τὸ κεφάλι των λειτουργεῖ καθὼς ἡ ἔδρα των, μετὰ μόνην τὴν διαφοράν διὰ τὸ κεφάλι των ἐξάγει σκέψεις, ἐν ᾧ ἡ ἔδρα των κἀμνεὶ ἐξαγωγήν ἀποπατημάτων.

Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης ἐκφράσεως ἔχετε δὴν τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τὴν ὕλιστικὴν θεωρίαν. Δὲν εἶνε δὲν λογικόν, δὲν εἶνε πρόσωπον ἡθικόν, ἀλλὰ τί; Μία πρόσκαιρος ὑπόστασις φυσικοχημική, ἐν σύμπλεγμα ὕλης, μία ζωολογικὴ συμπλήρωσις τοῦ ὄνου, τοῦ κυνός, τοῦ λύκου, τῆς ἀλώπεκος, τοῦ πιθήκου, μία μηχανὴ σκεπτομένη καθ' ὃν τρόπον τρώγει, ἀποφασίζουσα καθ' ὃν τρόπον γυνεύει, ἐνεργοῦσα καθ' ὃν τρόπον ἀποπατᾷ. Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἄνθρωπος, κατὰ τὴν ὕλιστικὴν θεωρίαν κρινόμενος, εὐρίσκεται ἐρημος πάσης ἡθικῆς ἀξίας. Πᾶν ὅ,τι εἶνε δὲν ἀπορρεῖ ἐκ τῆς ἐλευθερίας του, ἀλλ' ἐκ τῆς τυραννικῆς δεσποτείας τοῦ φυσικοῦ ὁργανισμοῦ του. Τί τὸν διέπει; Τὸ ἐνστικτὸν, ἡ δρεῖς, ἡ ὄρμη. Ἐἵνε ἡμερὸς ὡς τὸ ἀρνίον ἡ σκληρὸς ὡς ὁ λύκος, πιστὸς ὡς ἡ τρυγὼν ἡ ἀσελγὴς ὡς ὁ πιθήκος. Ἐντεῦθεν στερεῖται ἀξίας ἡθικῆς καὶ δὲν ὑπάγεται εἰς ἡθικὸν κριτήριον. Ποιὴ δὲν τῷ ἀξίζει; Ἐπαινος δὲν τῷ ἀρμόζει. Ἐἵνε ἐν μηχανικὸν αὐτόματον, τὸ πρῶτον καὶ κορυφαῖον τῶν κτηνῶν, ἐν σάρκινον ὄργανον ἀσυνείδητον καὶ ἀκαταλόγιστον, μία ζωολογικὴ βάρσα, περισσότερο ἐστιλβούμενη καὶ κομψοπεπιστὴ ἀπὸ τὴν βάρσαν τῆς ἄρκτου καὶ τοῦ χοίρου, ἀλλὰ τῆς αὐτῆς κατὰ βάρσος φύσεως, μέλλουσα νὰ καταλήξῃ εἰς τὸν μηδενισμόν τοῦ τάφου καὶ τοῦ δλοσχεροῦς θανάτου.

Ἡ ἀποκτίνουσι λοιπόν, ἰδοὺ ὁ στέφανος, μετὰ τὸν ὁποῖον περιβάλλει τὸν ἄνθρωπον ὁ κόσμος τῆς ὕλιστικῆς πλάνης καὶ ἀπάτης. Ὑλιστὴς εἶσαι; Ἔστο πλέον Ὁμηρος, Διογύλος, Βιργίλιος, Δάντης, Μίλτων, Σαίξπηρ, Περικλῆς, Δημοσθένης, Κικέρων, Φαίλων, Μέγας Ἀλέξανδρος, Ἀννίβας, Καίσαρ, Ναπολέων, Σωκράτης, Πλάτων, Ἀριστοτέλης, Νεύτων, Γαλιλαῖος, Οὐάσιγκτων, Βισμαρκ, Ὑφ' ὅλης ταύτης τῆς μορφῆς, τῆς ἐκφάνσεως, τῆς λαμπρότητας, τί εἶσαι κατ' οὐσίαν καὶ ἀλήθειαν; Κτῆνος. Εἰς ὃν τινα ἀρέσκει ὁ τίτλος οὗτος, ὃς στεφθῇ δι' αὐτοῦ.

Ἡ ἄλλη μερὶς τῆς κοσμικῆς ἀπάτης παρὰδέχεται ψυχὴν ἰθάνατον, ἀλλὰ διὰ νὰ τὴν ῥίψῃ εἰς τὰ τέλματα καὶ νὰ τὴν συγκυλίσῃ εἰς τὸν βόρβορον. Τοῦ οὐρανοῦ τὸ τέκνον, τὸ καθίστῃ ἑρπετὸν τῆς γῆς. Καὶ εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ἐπιτίθεται λάσπη καὶ ἀκαθαρσία. Πῶς; Βυθίζουσα αὐτὴν εἰς τὰ τεχνάγη τῆς ἁμαρτίας. Καὶ τοιοῦτοτρόπως τὸ ἐξαγόμενον κατάντῃ ὅ,τι καὶ ἐπὶ τοῦ ὕλιστου ὁδηγεῖ δηλαδὴ εἰς τὴν κατάλυσιν τῆς ἡθικῆς ἐλευθερίας, εἰς τὴν κυριαρχίαν τῆς ὀρέξεως, τῆς ὀρμῆς, τοῦ πάθους, εἰς τὴν βίαν καὶ τὴν δεσποτείαν τῆς ὁποκτηνώσεως. Τί εἶνε καὶ ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος; Κτῆνος. Καὶ ἐπὶ πλέον ὅ,τι. Ἄνομος, τοῦ Θεοῦ ἐχθρὸς, ὀργῆς καὶ κατάρσεως τέκνον, πελατεία τοῦ Ἀδου, τροφιδότης τῆς Κολάσεως.

Τὸ δὲ σύστημα τοῦ Χριστοῦ; Αὐτὸ καθαρίζει, ἀνυψώνει, ἐξευγενίζει, τιμᾷ, στεφανώνει, δοξάζει τὸν ἄνθρωπον. Τί τὸν θεωρεῖ; Εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Πῶς τὸν διαπλάττει; Καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ. Ὁ,τι κτηνώδες ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἀφανίζει· ὅ,τι θεῖον τὸ ἐξαπλώνει καὶ τὸ κραταιώνει. Γέρον ἔστο, ἀσθενὴς ἔστο, ζητιάνος ἔστο, χωλός, τυφλός, παραλυτικός, τοῦ χρόνου σύντριμμα, τοῦ βίου ναυάγιον, τῆς ζωῆς ἐρείπιον. Χριστιανὸς εἶσαι; Πίστιν ἔχεις, ἐλπίδα, μακροθυμίαν, πραότητα, ἐπιείκειαν, ἀνοχήν, ἀγάπην; Ἡ γυνή σου εἶνε ὑπὲρ πορφύραν, ἡ καλὴ σου ὑπὲρ ἀνάκτορον, τὸ σκαμνίον σου ὑπὲρ θρόνον, ἡ ψυχὴ σου ὑπὲρ τὸν κόσμον ὅλον. Κατακτῆταις τοῦ οὐρανοῦ, φέρεις ἐντός σου τὸν Θεόν. Ἐν μέσῳ τῶν ταλαιπωριῶν, τῶν δδυνῶν, τῶν θλίψεων, τῶν κακουχιῶν, τῶν τρικυμιῶν, τῶν καταιγίδων, τῶν θυελλῶν, περὶ τὸ ἀίματόν σου μέτωπόν σου φέρεις τὸν στέφανον τῆς θείας καταγωγῆς σου καὶ ἀξίας. Καὶ μίαν ἡμέραν, λαμπρότερος βασιλέων καὶ Καισάρων, θέλεις δεχθῇ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Κυρίου τὸν στέφανον τῆς αἰωνίου βασιλείας, καὶ θὰ ἴδῃς ν' ἀναπαύνηται πρὸ σοῦ αἱ πύλαι τῆς ζωῆς τῆς αἰωνίου ἐν ἀνεκφράστῳ καὶ ἀνεκκαλήτῳ δόξῃ καὶ τιμῇ.

Ποῦ κερδίζει τις λοιπὸν ἀπὸ ἀπόψεως φύσεως καὶ ἀξίας; ποῦ στέκει τις τιμιώτερος, λαμπρότερος, ὑψηλότερος, εὐγενέστερος; Τὸ σύστημα τῆς κοσμικῆς ἀπάτης φέρει ἔμπρός μας τὸ κτῆνος ἢ τὸν ἔνοχον τοῦ Χριστοῦ τὸ σύστημα φέρει ἔμπρός μας τὸν ἄνθρωπον διὰ τοῦ λογικοῦ, τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ καθήκοντος, ἀληθῆ τῆς κτίσεως βασιλεία. Ἡ ἐκλογὴ λοιπὸν καὶ ἡ προτίμησις δύνανται νὰ γείνῃ μετὰ κλειστοῦς, οὕτως εἰπεῖν, ὀφθαλμοῦ. Σεῖς δέ, καλοὶ χριστιανοὶ ὡς εἴθε, ἀφίστατε ὀπίσω σας πᾶσαν κοσμικὴν ἀπάτην, καὶ ἀποδώσατε δόξα, λαὸν τὸν ἑαυτὸν σας εἰς τὴν σημαίαν τοῦ Χριστοῦ. (ἀκολουθεῖ).

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ

Ἰδοὺ ἐπὶ πάλιν στηριζόμενος σκέψεων, θεωρῶ σωτήριον διὰ τὴν ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν τὸ ἐν πνευματικῇ ἀδελφότητι καὶ ἀπὸ κοινοῦ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἐνεργεῖας σινεδρίου τῶν ἐπισκόπων.

Γινώσκω, ὅτι ἐξηγούμενος θὰ εἴπω φαντασιωδῶς ὡς πρὸς τὴν ἐν τῷ παρόντι πραγματοποιήσιν, καὶ ἀκατάληπτά εἰς τὸν νοῦν τῶν ἐκ τῆς παρουσίας καταστάσεως ἐχόντων λόγους, ἵνα μὴ ᾖνε δυσπρεστημένοι. Ἀλλὰ μοὶ εἶνε ἐντέλως ἀδιάφορον. Ἀρκεῖ μοι ὅτι λέγω ἀλήθειαν, ἀρκεῖ μοι ὅτι ἐπὶ πραγμάτων στηρίζομαι.

Οἱ ἐπίσκοποι εἶνε, ὡς κατεδείχθη, ἡ πρώτη κινητήριος δύναμις. Οἱ ἐπίσκοποι, διὰ νὰ ᾖνε πράγματι τοιοῦτοι, εἶνε ἀνάγκη νὰ γνωρίσωσιν ἀλλήλους, νὰ ἐξομολογηθῶσι πρὸς ἀλλήλους, νὰ ἀγαπήσωσιν ἀλλήλους, νὰ ἐνωθῶσιν εἰς ἓν καὶ νὰ ἐνεργήσωσιν ἀπὸ κοινοῦ ὡς μία ψυχὴ.

Ὁ,τι πρὸς τοὺς Χριστιανούς πάντοτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον παραγγέλλει, τοῦτο πρωτίστως πρὸς τοὺς ἐπισκό-

πους ἀπευθύνεται. Τὸ τῆς ἐκκλησίας σκεῦος, τὸ ἄμεσον τοῦ Πνεύματος ὄργανον, ὁ θεῖος Παῦλος, τὰ ἐξῆς πρὸς τοὺς Φιλιππησίους ἐντέλλεται: «εἰ τις οὖν παρχάλλῃς ἐν Χριστῷ, εἰ τι παραμύθιον ἀγάπης, εἰ τις κοινωνία Πνεύματος, εἰ τινα σπλάγγνα καὶ οἰκτιρμοί, πληρώσατέ μου τὴν χαράν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῶτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες σύμφωνοι, τὸ ἐν φρονούντες, μηδὲν κατ' ἐρίθειαν ἢ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγουμένοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν. Μὴ τὰ ἑαυτῶν σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων ἕκαστος. Τοῦτο γὰρ φρονεῖσθαι ἐν ὑμῖν, ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ... » (Β'. 1—6).

Οἱ ἰδιῶται Χριστιανοὶ τοιαύτης συμποίας ἀνάγκη ἔχουσιν, ἵνα τὸν καλὸν δρόμον τελέσωσι καὶ σωτηρίας τύχωσιν. Οἱ δὲ ἐπίσκοποι; Οἱ δὲ κληρικοί, εἰς οὓς ἐμπειστευμένη ἀπὸ Θεοῦ εἶνε ἡ τῶν ἰδιωτῶν Χριστιανῶν παιδαγωγία, ὁποῖαν ἐνότητα καὶ ὁποῖαν σύμφωνον ἐν τῇ διακονίᾳ αὐτῶν δρεῖλουσι νὰ παρουσιάζωσιν;

Ἀδύνατος, δὲ καὶ ἀκατόρθωτος ἡ προσήκουσα ταῦτοφρονία καὶ συμφύσις ἀνευ ζωῆς ἐν τῷ φωτί, ἡ ὁποία μόνον δι' ἀμοιβαίαις ἐξομολογήσεως δύνανται νὰ ἐπιτευχθῇ.

Ἐκαστος ἐπίσκοπος δὲν εἶνε ἐλεύθερος νὰ πράττῃ, ὅ,τι θέλει, ἀλλ' ὅ,τι εἶνε σύμφωνον πρὸς τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου καὶ ἐπιδοκιμάζεται ὑπὸ τῆς ὁλης Ἐκκλησίας.

Τὰ κατ' ἐξοχὴν τέκνα τοῦ φωτὸς δρεῖλουσι νὰ ἀναδεικνύωνται οἱ ἐπίσκοποι. Οὐδὲν ἐν τῇ κρυπτῇ πρέπει ὑπ' αὐτῶν νὰ πράττηται, ἀλλὰ τὰ πάντα ἐν τῷ φανερῷ, ὑπὸ τοῦ φωτὸς ἐλεγχόμενα.

Ὁ ἐπίσκοπος δὲν εἶνε ἀτομὸν ἀνθρώκιν εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τοὺς οἰκίους· εἶνε στρατηγός, τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ διαρκῶς εἶνε ἐν τῷ στρατοπέδῳ.

Ὁ ἐπίσκοπος ὁ φροντίζων διὰ τὴν ἀνδρῶσιν μεγάρων, ἐν ᾧ τὸ ἡθικὸν τῆς Ἐκκλησίας οἰκοδόμημα καταρτίζει ἐκ τῆς πείνης τῶν πτωχῶν καὶ ἐκ τῆς πνευματικῆς τῶν πιστῶν ἀτροφίας, δὲν εἶνε ἐπίσκοπος εἰς τὴν ἀποστολὴν του.

Πλανᾷ, πλανώμενος, καὶ οὐδὲν ἀληθὲς ἄξιον τῆς δόξης, ἢν ἐκκληροδόμησας, δύνανται νὰ ἐπιτελέσῃ.

Πᾶντα ἰδιώτην Χριστιανὸν ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθήκον ἡ Ἐκκλησία νὰ ἐπισκοπῇ εἰς τὸν βίον του, εἰς τὴν ἀνατροφὴν του, εἰς τὰ ἔργα του, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὸν ἐπίσκοπον.

Τοῦτο δύνανται νὰ διατηρήσῃ ἐν ἀγνότητι ἅπαντας τοὺς ἐπισκόπους καὶ νὰ ἀναδείξῃ αὐτοὺς μνηστῆς τοῦ Παύλου καὶ τῶν μεγάλων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, οἱ ὁποῖοι εἰς τὰ ἔχνη τοῦ Χριστοῦ ἐν τελείᾳ αὐταπαρνήσει ἡκολούθησαν ἀλλὰ τοῦτο θύναται νὰ κατορθωθῇ διὰ τοῦ σινεδρίου τῶν ἐπισκόπων.

Ἐννοῶ σινεδρίον κοινῆς λογοδοσίας τῶν ὑπ' ἐκάστου ἐπισκόπου πραττομένων.

Τὸ συνέδριον τοῦτο δις τοῦ ἔτους γινόμενον εἰς ἀπὸ κοινοῦ δρισθέντα τόπον, νὰ κανονίζηται ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀγάπης καὶ νὰ διεξάγηται διὰ τῆς εἰλικρινείας καὶ ταπεινοφροσύνης.

Ἐν τῷ συνεδρίῳ οὔτε προεδρεῖται, οὔτε ὑπεροχαί: Πάντες ἴσοι, πάντες ἐπὶ ἐξομολογήσει.

Εἰς τὸ μέσον θὰ τεθῇ ἡ ἔδρα τῆς λογοδοσίας ἢ τῆς ἐξομολογήσεως.

Αἱ ὕραι κεκλησμένα. Ἡ προσευχὴ συντεταγμένη κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς πρὸς τὸν Οὐράνιον Πατέρα προσευχῆς τοῦ Θεοκτόνου ὑπὲρ τῆς ἐνότητος τῶν Ἀποστόλων. Ἡ τέλεσις τῆς τοιαύτης προσευχῆς θὰ γίνηται πάντων τὰ γόνατα κλινόντων. Μετὰ τὴν προευχὴν ἡ ἀρχὴ τῆς ἐξομολογήσεως ἐν βαθείᾳ σιγῇ. Κατὰ σειρὰν ἕκαστος θὰ προχωρῇ εἰς τὸ μέσον καὶ θὰ κἀθῇται ἐπὶ τῆς ἔδρας. Θὰ ἐξομολογῇται πρῶτον τὰ ἴδια σφάλματα, εἰς τὰ ὁποῖα ὡς ἄνθρωπος ἐξωλόβησε, καὶ θὰ ἐπικαλεῖται τὰς πρὸς τὸν Κύριον δεήσεις τῶν ἀδελφῶν. Θὰ πληροφῇ δευτέρως, πῶς κατὰ τὸ διακρεῦσιν ἐξάμηνον ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας του εἰργάσθη, καὶ ποῖα ἡ κατάστασις αὐτῆς καθ' ὃν χρόνον τὸ συνέδριον γίνεται. Θὰ ἐκφράξῃ τρίτον τὰς περὶ γενικῶν τῆς Ἐκκλησίας συμπεριόντων ιδέας καὶ σκέψεις, καὶ θὰ ὑποβάλλῃ τὰς περὶ τούτων μελέτας του, καὶ τελευταῖον μετὰ παρηρησίας ὁ ἀνακρινῶν ἐνώπιον τῆς ἀδελφότητος ὅ,τι περὶ ἐκάστου ἀδελφοῦ γινώσκει ἐκ πληροφοριῶν ἀξιόπιστων καὶ ἀντιλήψεως ἰδίας.

Ὅποια γενήσεται ἐν τῷ Οὐρανῷ χαρὰ καὶ ὁδὸς ἐστὶν ἡ ἀπὸ τοῦ οἰκτιρμονος Θεοῦ εὐλογία, καθ' ἣν ὅραν θὰ ἀκουσθῇ ἐν τοιοῦτῳ συνεδρίῳ τοιαύτας τις ἱεράρχου ἐξομολογήσεις!

Ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, ἐπλανήθην καὶ ἐπλημμέλῃσα. Πισθεῖς εἰς τὰς συστάσεις ἀνθρώπων φερόντων ἐγγύγνα ἐμπιστοσύνης, ἐχειροτόνησα εἰς πρεσβύτερον ἀνθρώπον ὑπόπτου ἡθικότητος καὶ πρὸς τὴν ὑψηλὴν καὶ θεῖον ὑπαύριγμα κατὰ πολλὰ ἀνέκανον. Μετανοῶ καὶ κλαίω διὰ τὴν πλάνην μου ταύτην, βοηθήσατέ μοι εἰς τὴν εἰλικρίνειάν μου μετάνοιαν καὶ συμβουλεύσατέ μοι τὸ πρακτέον, ἵνα μὴ ἁμαρτίας ἁλλοτρίας κοινωνήσας, εἰς τὴν γέννην τοῦ πυρὸς ριθῶ καὶ αἰώνιος κολάζωμαι.

«Ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, καὶ τοῖς τυφλοῖς δῆλον, ὅτι ἡ Κ. Διαθήκη τὴν χειροτονίαν ἐπισκόπων πρεσβυτέρων καὶ διακόνων ἔργον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διδάσκει. Ἡ τελετὴ τῆς χειροτονίας εἶνε ἔργον οὐράνιον, εἰς ὃ αἱ στρατιαὶ τῶν ἀγγέλων διακονοῦσι καὶ τὰ ἐπὶ γῆς ἐνοῦνται μετὰ ἐν Οὐρανῷ. Ὁ τελὸν τὸ μυστήριον μέγιστον ἐν τούτῳ ἀναδεικνύεται τοῦ Οὐρανοῦ Πατρὸς οἰκονόμος, αἰγλὴν ἐξαιρέτου καὶ βίφιστης τιμῆς περιβεβλημένος. Ἐπλανήθην καὶ ἐπλημμέλῃσα, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί· ἐτέλεσα μυστήριον χειροτονίας καὶ τῆς κρατούσης συνηθείας ὁμᾶ γενόμενος, ἐδεξάμην δὲ τινὰ καὶ τὸν κόπον (!) τῆς λειτουργίας μοι εἰς δεκάδας τινὰς δραχμῶν. Ἀλλὰ καὶ στενάζω, θρηνῶ καὶ δδύρομαι. Βοηθήσατέ μοι. Ἀρατὲ μοι τὸ τῆς ψυχῆς ἄχθος διὰ τῶν πρὸς τὸν Κύριον προσευχῶν ὑμῶν. Σώσατέ με ἀπὸ τοῦ πυρὸς τῆς γέννης. Ὁ,τι ἡ ὑμετέρα ἀγάπὴ διατάξῃ, εὐροῦσα τοῦτο συμφέρον ἐμοί, προθυμότητά ἀποδεχόμεναι καὶ εἰς τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ παραχρημα προδύομαι».

α' Αγαπητοί μου αδελφοί, εσφάλην, επλημμέλισα, τῆς κρατούσης συνηθείας ὑμῶν ἐγανόμεν' πρὸς τὰς ἐντολὰς τῆς Κ. Διαθήκης καὶ τὸ ζῶν τοῦ Παύλου παράδειγμα τελείας ἀκταμοσύνης ἡσέθησα ὁ τάλας ! Εἰς τὸν ὕλικόν πλοῦτον προσοχὴν ἔδωκα καὶ ἀργυρίου καὶ χρυσίου πολλοῦ ἐπεθύμησα. Ἡ περιουσία μου ταῦν ἀνέρχεται εἰς λίγων χιλιάδας καὶ ἡ καρδία μου ἀναποσπάστως διέκειται πρὸς οὐκονομίας καὶ χρηματόγραφα.

« Ἰσθησάτέ μοι, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, βοηθήσατέ μοι. Ἰδοὺ νῦν ἐν μετανοίᾳ καὶ εἰλικρινεὶ ἐξομολογήσει εὐρίσκομαι. Οὐχὶ τὰ ἡμίσιν, ὡς ὁ μακάριος Ζακχαῖος, ἀλλὰ τὸ ὅλον τῶν ὑπαρχόντων μου δίδωμι τῇ πασχούσῃ ἐκ πένιας Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν καὶ ἐμυτὸν προθυμώτατα εἰς στερήσεις καὶ στενοχωρίας υποβάλλω, ἵνα Χριστὸν κερδήσω. Ἀ! ἀδελφοί μου, ἀπὸ μὲνός τῶρα συλλογίζομενος, ὅτι θὰ γείνη τὸ συνέδριόν μας καὶ ὅτι θὰ παραστῶ πρὸς ἐξομολόγησιν ἐνώπιον τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, δὲν δύναμαι νὰ ἡσυχάσω καὶ νὰ ὑπνώσω. Περὶ τὰ ὅσα τῆς ψυχῆς μου ἀκαταπαύστως βομβοῦσι τὰ τοῦ οὐρανοβάμονος Παύλου ὅσα ῥήματα : « Οὐαὶ δὲ μοι ἔστιν ἂν μὴ εὐαγγελίζωμαι » τίς οὖν μοι ἔστιν ὁ μισθός, ἵνα εὐαγγελιζόμενος οἰκτιρῶν ὁ θῶς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρησασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μοι ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ. (Α'. Κορινθ. Κεφ. Θον). Ἰσχυρότερον δὲ καὶ ἐκχωρητικώτερον τὰ : « Ἀργυρίου καὶ χρυσίου οὐδενὸς ἐπεθύμησα ταῖς δι' ἐμοῦ καὶ τοῖς οἰσὶ μετ' ἐμοῦ ὑπηρετήσαν αἱ χεῖρες αὐτῶν ». (Πράξ. Κ'. 33, 44).

Εἰς τὸν ἀναπόφευκτον βόμβον προστίθεται ἡ αἰσθησις τοῦ ἐπὶ τῆς καρδίας θόρου. Αἰσθάνομαι τὴν καρδίαν μου μεταλλωμένην καὶ βαρυτάτην. Θεραπεύσατέ με. Τὸν Χριστὸν ποθῶ. Ἀπόδοτέ μοι τὸν γλυκύτάτῳ μου Ἰησοῦν, ἵνα ὑπὲρ αὐτοῦ ἐμυτὸν θυσιάζω. Εἰς τὸν Σταυρὸν ἔτοιμός εἰμι νὰ βαδίσω, ἀγιάσατέ μου τὴν καρδίαν διὰ τῆς προσευχῆς σας, ἵνα τὸ χάριμά μου πλήρες ἐπανακτήσωμαι καὶ τέκνον φωτός καὶ ἡμῶν καὶ ἁλὸς ἀναδειχθῶ... »

« Αἱ ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἐπλημμέλησα... Πρὸς τὸν κόσμον προσοχὴν ἔδωκα καὶ εἰς τὰ θέληττα αὐτοῦ ἀδιάφορος καὶ ἀπαθὴς τέλει δὲν διετηρήθην. Εὐνοϊκῶς πρὸς ἀσεβεῖς καὶ ἀπίστους προσνηχθὼν, οὐχὶ ἵνα εἰς τὸ τῆς πίστεως δίκτυον αὐτοὺς ἀγρεύσω, ἀλλ' ἵνα ἀτομικὴν τινα εὐχαρίστησιν λάβω καὶ εἰς τὴν κοσμικὴν φιλοδοξίαν μου ὑπηρετηθῶ. Δὲν ἐπεδοκίμασα τὴν πρὸς τὴν θρησκείαν ἡμῶν ἀπιστίαν των, ἀλλὰ, φιλικῶς πρὸς αὐτοὺς συμπεριφερόμενος καὶ περιποιηθεὶς ἐπιδαψιλεύμενος, ὡς ἐπιδοκιμάζων δικαίως ἡδυνάμην νὰ θεωρηθῶ, καὶ τὰς τῶν πιστῶν ψυχὰς εἰς τὴν ἀμφιβολίαν νὰ συγχλονίσω, καὶ ἐπ' ὀλέθρῳ νὰ κτανθάλω. (ἀκολουθεῖ)

Ἀρχιμ. Τιμόθ. Ἀναστασίου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ(1) (23 Μαρτίου)

(Ἰωάν. 1Β'. 1—18)

Πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἰς ἡν τῶν συνανακειμένων αὐτῷ. Ἡ οὖν Μάρθα λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαζε ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου. Ἀγείει οὖν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σήμενος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι : Διὰ τὸ τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακισίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτωχοῖς ; Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ' ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐδόσπαζεν. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς : Ἄφες αὐτὸν εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν, ἐγὼ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ἐγγὺν οὖν ὄχλος πολλὸς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἔστι, καὶ ἦλθον, οὐδ' αὖτ' ἐκ τῶν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς, ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπέχον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολλός, ὁ ἔλθων εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βατὰ τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον : Ὡσαννά, εὐλογιῶνός ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀκνῶν, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστὶ γεγραμμένον : Μὴ φόβῃ, θυγατερ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἐρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος, ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτι τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν διὰ τοῦτο καὶ ὑπάντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσε τοῦτο αὐτὸν πεποινηκέναι τὸ σημεῖον.

Ἑρμηνεία

Δεῖπνον γίνεται εἰς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἡ φιλοξενούσα Μάρθα ὑπηρετεῖ αὐτῇ ἡ ἴδια εἰς τὴν τράπεζαν. Ὁ ὄλος χαρακτήρ τῆς Μάρθας ζωγραφίζεται εἰς τὸ Εὐαγγέλιον ὡς μιᾶς γυναικὸς εὐσεβοῦς, ἐργατικῆς, οἰκουρᾶς, προθυμότητος εἰς τὴν φιλοξενίαν τοῦ Κυρίου. Διὰ τὸ λέγομεν τοῦτο ; Διὰ νὰ ὑπανθυμίσωμεν εἰς μερικὰς γυναῖκας καὶ νεάνιδας, ὅτι οὐ μόνον δὲν θὰ ἔχοναι, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐν-

(1) Ἐπειδὴ κατὰ τὴν προσεγῇ Κυριακὴν συμπίπτει ἡ Κυριακὴ τῶν Βαίων μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἀναγιγνώσκεται Εὐαγγέλιον μὲν τὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Βαίων, Ἀπόστολος δὲ ὁ τῆς ἑορτῆς.

μῶντο, ἂν ἐμυμῶντο τὸ παράδειγμα τῆς ἀδελφῆς τοῦ Λαζάρου. Ἦτο αὐτὴ εὐκατάστατος γυνή, ἀλλὰ ἡγάπα τὴν οἰκοκυρώσιν καὶ ὑπαχιστεῖτο νὰ καταγίνηται προσωπικῶς εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ οἴκου τῆς. Ἐνθ' σήμερον ὑπάρχουν κυρίαί, αἱ ὅσαι, μόλις ταῖς ἐπιτρέθουν τὰ μέγα, ἐγκαταλείπουν καὶ τὴν κοινίαν καὶ τὸ σιγῶνισμα τοῦ σπητιοῦ τῶν, καὶ καμαρώνουν, διότι ἀπέχουν ἀπὸ πάσαν οἰκιακῇ ὑπηρεσίαν. Τί δὲ κάμνουν ; Μήπως τοῦλάχιστον ἀφοσιώνονται εἰς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων των, εἰς συναναστροφὰς εὐτάκτους, κοσμίας, ἀξιοπρεπεῖς, ἀπὸ τὰς ὁποίας κατὰ νὰ κερδήσουν εἰς ἡθους, εἰς μόρφωσιν, εἰς χαρακτῆρα ; Ἀπ' ἐναντίας, ἐνεργοὺν ἀπλῶς ἕνα ἐγκληματικὸν σκότωμα καιροῦ, ἐν φλυαρίᾳ, ἐν ἀργολογίᾳ, ἐν καταλαλίᾳ, ἐν ματαιότητι, ἐν ψευδεπιδείξει, ἐν ἀνθρωπαρεσείᾳ, ἐν καλλωπισμῷ ἀτίμῳ, ἐν ἀταξίᾳ, ἐν ἀκοσμίᾳ, ἐν σκανδάλῳ, πρὸς ἡλικίαν δειδῶς τοῦ ἐαυτοῦ των καὶ θλίον παραδειγματισμὸν τῶν τέκνων των. Καὶ αἱ φιλοξενίαι των δὲ εἶνε ἀντάξια τοῦ ὅλου ἡθους των. Εἰς ποίους παρεθέτουν τράπεζαν ; εἰς στερομένους καὶ πᾶσχοντας ; ὅχι ; εἰς δυναμένους νὰ εἴπουν τι καλὸν καὶ νὰ φέρωσι μύρον τι ψυχῆς εἰς τὸν οἶκόν των ; ὅχι ! Ἀλλ' εἰς ποίους ; Εἰς τοὺς ἀσώτους, τοὺς ἀτάκτους, τοὺς φιθυριστάς, τοὺς κακολόγους, τοὺς ἐλαφροὺς, τοὺς ἀπροσεκτοὺς, τοὺς φιλοσάρκους, τοὺς μολύνοντας, τοὺς διαφθειρόντας, τοὺς μήτε ἱερὸν μήτε ὁσιον ἔχοντας, τοὺς μὴ σεβομένους τίποτε, οὐδ' αὐτὸν τὸν οἶκον ἀκόμη, ὅστις τοὺς φιλοξενεῖ καὶ τοὺς περιποιεῖται. Καὶ ἐν τούτοις εἰς τοὺς τοιοῦτους ἀρέσκονται, εἰς αὐτοὺς παρέχουν τὰς εὐνοίας των, τὰς προτιμήσεις των, τὰ μεδιώματά των, τὰ βελέμματα των, τὰς χειραψίας των. Ἀλλ' εἰς τὴς σωφρονούσας οἰκογενεῖας ἄλλαι κρατοῦν ἀρχαὶ καὶ ἄλλα συστήματα. Τὰ ἄτακτα στοιχεῖα ἀποκορροῦνται καὶ ἂν εἰσελθόν, τὰ κάμνουν νὰ ἐνοήσουν ὅτι, ἂν δὲν διορθωθῶν, δὲν ἔχουν τόπον ἐκεῖ, ὅπου ἡ ἀτμοσφαῖρα πρέπει νὰ ᾖ καθαρά, μυροβόλος, ἀγνή.

Ἡ Μάρθα διακονεῖ, ἡ δὲ μικροτέρα ἀδελφὴ αὐτῆς Μάρθα ἀλείπει μετὰ πολυτίμου μύρου τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοὺς σπογγίζει μετὰ τῆς τρίβας τῆς κεφαλῆς τῆς. Ὅποιον μάθημα εἰς τὰ κοράσια, ὅτι παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, εἰς τὴν λατρείαν αὐτοῦ, τὴν προσκύνησιν αὐτοῦ, τὴν ἀγάπην αὐτοῦ πρέπει νὰ ᾖ ἡ κεφαλὴ των καὶ ἡ καρδία των, χωρὶς νὰ καταδραπανῶν τὰ μύρα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος των εἰς τὰς προστριβὰς τοῦ κόμην τὰς πονηρὰς, τὰς ὑπόπτους, τὰς ἐπιβόλους, τὰς ἀπίστους, τὰς ἐνόχους. Καὶ ὅταν ἀκόμη ἔλθῃ ἡ ὥρα ἡ εὐλογημένη, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ κόρη θὰ γείνη νύμφη καὶ σύζυγος, ὁποία αἴγλη εἰς αὐτὴν καὶ τιμὴ, ἂν ἐκ τοῦ μύρου τῆς παρθενίας τῆς δὲν ἀφῇς τίποτε νὰ διαρπάγῃ, ἀλλ' οἱ λογισμοὶ τῆς ὁλοῖ, οἱ πόθοι τῆς, ἡ ἀγάπη τῆς, ἡ στοργὴ τῆς καταμερῶνται μεταξύ τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ νυμφίου τῆς ψυχῆς τῆς, καὶ τοῦ συζύγου τῆς, τοῦ νυμφίου καὶ κυρίου τοῦ σώματος καὶ τῆς καρδίας τῆς !

Ἦνουν Μάρθα, ψυχὴ μου, Μάρθα γίνου, ἀλλ' ὁ Θεὸς νὰ σὲ λυτρώσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ γείνης ποτὲ Ἰούδας. Ὅποια πολυσύνθετος, σκοτεινὴ, ἀβυσσώδης, βδελυκτὴ καὶ ἀπαίσια μορφή ! Εἰς τὴν φιλαργυρίαν προσθέτει τὴν ἀπιστίαν, τὴν κατὰχρησιν, τὴν ὑπεξαίρεσιν, τὴν κλοπὴν. Καὶ ἐπιθέτει ἀκόμη τὴν ὑποκρισίαν, τὴν ψεύδους, τὸν ταρτοφισμόν, τὴν ἀπάτην, διὰ νὰ καταντήσῃ ἐπὶ τέλους εἰς τὴν πώλησιν καὶ τὴν προδοσίαν τοῦ Διδασκάλου καὶ Κυρίου του !

Μεταξὺ τοῦ ὄχλου τῶν παιδῶν, ὅσοι πρὸ πάντων εἶνε τὰ τυφλότερα, τὰ κακουργότερα, τὰ σατανικώτερα ποῖα ;

Ἡ φιλαργυρία, ἡ ὁποία ἔκαμε προδότην τὸν Ἰούδαν καὶ ὁ φθόνος, ὅστις ἔκαμε φονεῖς τοῦ Ἰησοῦ τοὺς Ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων. Πῶς θὰ πορφυλγῶμεν ἀπ' αὐτὰ ; Διὰ τῆς βοηθείας Ἐκεῖνου, ὅστις ἐπαθεν ἐξ αὐτῶν. Φιλαργυρία καὶ φθόνος τοῦ ἔχουσιν τὸ αἷμα· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνη καὶ οὗτος ἐπνίγησαν εἰς αὐτό. Ἐάν μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης μεταλαμβάνῃς τὸ τίμιον αἷμα τοῦ Σωτῆρός σου, τῆς φιλαργυρίας ὁ πειρασμός οὐδὲ θὰ ἐγγίσῃ ἂν τὴν καρδίαν σου, καὶ τὸ μαῦρον τοῦ φθόνου κύμα, διωκόμενον μακρὰν σου, θὰ σὲ ἀφήσῃ ἀπείρακτον ὅπως διόλου καὶ ἀδολοῦ.

Μαζὶ μετὰ τὸν Ἰησοῦν δεῖπνεῖ ὁ Λάζαρος, καὶ χιλιάδες λαοὶ ἔρχονται εἰς τὴν Βηθανίαν, διὰ νὰ τὸν ἴδωσιν. Ἀπὸ τῆς παρακινούμενοι ; Ἀπὸ τοῦ ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Ἡ ἀνάστασις αὐτῆς τοῦ Λαζάρου, ἱστορικὸν γεγονός, πάνδημον, τελεσθὲν ἐν τῷ φωτὶ ἐνώπιον πλήθους ἀνθρώπων, ἂς σὲ παρηγορήσῃ, ἀναγνώστα, καὶ ἂς σοι δώσῃ θάρρος, ἐνθουσιασμόν, χαρὰν καὶ παιδρότητα κατὰ τὴν ἐπίλογον πολλὰς καὶ κουραστικῆς πορείας τοῦ βίου σου. Εἶσαι φθαρτός, διὰ νὰ γείνης ἀφθαρτός. Μετὰ τὴν πτώσιν ἡ ἔγερσις· μετὰ τὸν θάνατον ἡ ἀνάστασις. Ὑπεράνω τοῦ τάφου σὲ καλεῖ μειδίων ὁ οὐρανός· Ἡ καμπὴ ἠνάσκει, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς πετᾷ φαῖδρά ἡ χρυσάλλις. Ὁ σπόρος σῆπεται· ἀλλ' ἀνυθρὸς ἀναθάλλει ὁ σάκος ἐξ αὐτοῦ. Οὕτως ὁ θάνατός μας κατεργάζεται τὴν ζωὴν μας. Καὶ μετὰ τὴν σκοτίαν τοῦ τάφου, ἀθάνατον τὸ σῶμά σου θὰ ἐκανεύρῃ τὴν ἀφθαρτον ψυχὴν σου, διὰ νὰ ὑπάγῃ παντοτεινὰ ἐκεῖ ὅπου ἀνέσπερος καὶ αἰδιος κυριαρχεῖ ἡ ἀνέκφραστος λάμψις τοῦ παραδείσου.

Οἱ ἀρχιερεῖς μισοῦν τὸν Ἰησοῦν, ὁ δὲ λαὸς τὸν προπέμπει ἐν θριάμβῳ καὶ τὸν ἐπευφημεῖ. Ὡς τίνα ; ὡς τὸν ἐρχόμενον ἐν ὀνόματι Κυρίου, τὸν βασιλεῖα τοῦ Ἰσραὴλ. Ἀληθὺς ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ἀλλὰ τοῦ Ἰσραὴλ τοῦ νέου. Ὁ Ἰησοῦς ἦλθε νὰ ἰδρύσῃ τὴν βασιλείαν τοῦ πνεύματος, τοῦ φωτός, τῆς ἀληθείας, τῆς ἀγάπης, ἀνεξαρτήτως ἔθνους καὶ φυλῆς. Ὁ Ἰησοῦς ἦλθε διὰ νὰ ἐκτελέσῃ θαῦμα ἀκόμη μεγαλύτερον ἀπὸ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου· τὴν ἀνάστασιν διὰ τῆς ἀνθρωπότητος εἰς νέαν ζωὴν θρησκευτικὴν, ἠθικὴν, πνευματικὴν, οἰκογενειακὴν καὶ κοινωνικὴν. Καὶ διὰ τοῦτο βαδίζει πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐνθ' τὸν ἐπευφημοῦσι, σείοντες τὰ βατὰ τῶν φοινίκων, αὐτὸς ἀπὸ τοῦ πῶλου διαβλέπει τὸν σταυρόν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὅρους τῶν ἐλαιῶν οἱ λογισμοὶ του στρέφονται πρὸς τὸν λόγον τοῦ Γολγοθᾶ.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ἈΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,

Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Κατὰ μετάφρασιν

ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἔθ. 168)

Σεπτέμβριος 18

Ἰδοὺ λοιπὸν ἡμεῖς εἰς Στρογγύλην. Τὸ κτῆμά μας συνίσταται ἀπὸ ἕνα πύργον στρογγύλον, ὅστις προφανῶς ἔδωκε τὸ ὄνομά του εἰς τὴν ἐπαυλιν· ὁ πύργος οὗτος φωτιζόμενος ὑπὸ πολέμιστῶν, δὲν περιέχει πλέον ἢ μικρὸν δωματίον εἰς τὸ ἰσόγειον καὶ πλατεῖαν κλίμακα, ἥτις ἐκτεταμένη ἀπὸ ὀροφῆς εἰς ὀροφὴν, συνδέει τὰς δύο πτέρυ-

γας του κυρίου ολαήματος, οζκοδομή πολύ νεωτέρα, αἰτι-
νες στήρζονται ἐπὶ τῶν γηραιῶν ἐρεπίων τοῦ φρουθα-
λικοῦ φρονήτου. Ἡ μία ἐκ τῶν περὶ γυναικῶν γρηγορεῖ
ὡς κατωκία, καὶ σὺγκριται ἀπὸ μιαν μεγάλην αἰθουσαν,
ἀπὸ ἐστιατόριον ἀκόμα μεγαλύτερον καὶ ἀπὸ ἐπὶ ἡ ἐκτὸς
δωμάτιον τοῦ ὕπνου, ὅλα δὲ ταῦτα μετ' ἡμετέρας, διὰ
κοσμον καὶ ἐπιπλοῦσιν κατὰ τὸν βυθὸν τοῦ δεκάτου ὁγδοῦ
αἰῶνος. Ἡ ἄλλη δὲ πτέρυξ περιέχει τὸ μαγεύειον καὶ
πᾶν ὅ,τι εἶνε ἀπαράτητον διὰ μιαν ἑσπυλιν. Ἐκεῖ λοι-
πὸν εἶνε οἱ σταυροὶ μετ' ἡν ὁ αὐτὸς ἰσχυρὸς, μία μάν-
δρα, ὡς σιτοβολῶν, εἰς ληνὸς διὰ τὸν τρογυρτόν, ἄχυρὸν
καὶ ἀποθήκην πλήρεις καρπῶν. Πέριξ δὲ τῆς ἡμιαστο-
κρατικῆς, ἡμιαγοτικῆς οἰκίας μας ἐκτείνεται κήπος εὐρύς,
οὗτινος ἡ δεινροφυτεία εἶνε τόσον γηραιά, ὥστε αἱ ζυγαίαι,
συμπυκνωθεῖσαι, ἀπέκτισαν τὴν μεγαλοπρέπειαν δάσους·
δεξιόθεν εἶνε τῇ ἐπωροφόρᾳ δένδρα τὰ γεμάτα ἀπὸ φθινο-
πωρινῆς πλούτης, ἡριστερόθεν ὁ λαχονόκηπος, ὅπου εὐρί-
σκονται ἀναμειγμένα διάφοροι σιτάται, ἀκαμπτοι κινά-
ραι, μάται, κουνουπίδια, κοκκινολαίλα καὶ ἡ πολυκαλὴς
οἰκονομία τῶν ραπολίων. Ὀλίγον παρέκει ἐν ἰχθυοτροφείῳ
μας χορηγεῖ τοὺς ἰχθύς· ὁ Ἰούλιος δὲ ὁ Ἀλδερτος καὶ αὐ-
τὸς ὁ μικρὸς ἀδελφός μου λένει μᾶς ἐφοδιζέσθαι ἀπὸ λα-
γυῶν καὶ πέρδικας, καὶ διὰ τὴν συμπληρώσῃ τὴν εἰκόνα
ταύτην τῆς ἀφρονίας, λέγει ὅτι ἀκούω ἀπ' ἐδῶ τοὺς ἱπποὺς
ποδοπατοῦντας εἰς τὸ ἀλάνιον τοὺς ὁρμούς στάχης καὶ
βλέπω τὰς μικρὰς χωρὶκὰς διερχομένας ὑπὸ τὰ παράθυρά
μου μετ' οὓς καλὰ τοὺς γεμάτους σταυρούς.

Ὁ κυριὸς διατηρεῖται λαμπρὸς· ἀπὸ τοῦδε ἀπολαμβά-
νομεν τὴν κρύσταλλον τοῦ φθινοπώρου, ὅπερ ἡ κυρία δὲ
Ζαβινὴ τόσον ἡγάπη· εἰς τὸν ὥρῳς κυκλόχρον αὐρανὸν
ἵπτανται νέφη λευκά, υἱοὶ τῆς Παρθένου καλούμενα, μελαγ-
χολικὴς στολισμός τῶν τελευταίων καλῶν ἡμερῶν· τὰ
δένδρα λαμβάνουσι χρώματα θερμὰ καὶ ποικίλα· τὸ πρῶτο-
καλοῦσθαι καὶ τὸ σαρκόχρον σκαλτόνουν τὸν κήπον καὶ
τὰς ἀναθεωροῦσας, τὰ δὲ γρυσάνθημα, αἱ δάλαι καὶ αἱ
μαργαρίται διεδέρχθησαν εἰς τὸ ἀνθοκηπὸν τὰ ῥόδα καὶ
τὰ κρίνα. Διερχόμεθα τὰς ἡμέρας μας ἔξω τοῦ οἴκου, εἰς
τὸν κήπον καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· τὰ παιδία παίζουσι. ἐγὼ δὲ
ἐπιτηρῶ τὸν μικρόν μου Λεόντιον, ὅστις, ἐξηπλωμένος ἐπὶ
τάπητος, κινεῖ τὰ μικρά του μέλη, καὶ συχνά, πολλὰ συχνά
βλέπουσα αὐτὸν τόσον ζωερὸν καὶ ὠραῖον, ἐνθυμούμαι τὴν
ἀδελφὴν του καὶ δάκρυ ἐκρέυει τῶν ὀφθαλμῶν μου· πλὴν
ταχὺ τὰ ἀπομάσσω, διότι δὲν θέλω νὰ λυπήσω τοὺς
ἀγαπῶντάς με διὰ τὸ πένθος, ὅπερ θέλω φυλάττει πάν-
τοτε εἰς τὸ βῆθος τῆς καρδίας μου· ἐκτὸς τούτου ἤδη πρό-
πει νὰ ἀφοσιωθῶ ὅλη εἰς τὴν μητέρα μου. . . . Αὕτη ἄνα
γεννᾶται ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ καθαροῦ ἁέρος καὶ τοῦ
ζωογόνου ἡλίου· αἱ δυνάμεις τῆς ἐπανερχομένης, εἶνε ὀλι-
γώτερον ὥρᾳ, καὶ ὁ πατὴρ μου σφίγγει ἐνδοτε τὴν χεῖρά
μου πλήρης χαρῆς καὶ ἐλπίδος. Δυστυχῆς πατέρ! τί θὰ
ἐγίνεσο ἂν ποτε; . . . Ἡ ἐνωσίς των εἶνε τόσον στενὴ! αἱ
αἱ δύο εἶναι καρδίαι εἶνε συνδεδεμέναι διὰ τὴν ἀρρή-
κτων δεσμῶν! τριάντα ἐτῶν διαρκὲς συμβίωσις πλη-
ρὴς ἐκτιμῆσεως καὶ ἀγάπης κατέστησαν τόσον ἀπαράτητον
τὸν ἕνα διὰ τὸν ἄλλον, ὥστε δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ζήσωσιν
ἀποκεχωρισμένοι. Ἡ θαυμασία αὕτη συζυγικὴ στοργή, τὴν
ὅποιαν τίποτε δὲν ἠδυνήθη νὰ μειώσῃ, οὕτε ἡ ἡλικία, οὕτε
ἡ ἐλάττωσις τῶν δυνάμεων καὶ τοῦ κάλλους, εἰς ἣν αἱ κοι-
ναὶ δοκιμασίαι ἔδωκαν τὴν στερεότητα τοῦ χαλκοῦ, στοργὴ
τόσον εὐγενὴς καὶ νόμιμος, ἥτις, ἀφοῦ ἐπλήρωσεν ἐνταῦθα
δύο ὑπάρξεις, θὰ στεφάνωσιν βεβαίως εἰς τὴν αἰωνιότητα,
μοὶ ἐμπνέει βαθεῖαν συγκίνησιν καὶ τάσιν πρὸς ἀμύλλαν.

Θέλω νὰ δυνηθῶμεν καὶ ἡμεῖς νὰ κληροδοτήσωμεν εἰς τὰ
τέκνα μας παρόμοια παραδείγματα· θέλω μιαν ἡμέραν
νὰ δυνηθῶσι καὶ ἐκεῖνα νὰ εἰπωσιν: "ὦ! πόσον ἡγαπῶντο
οἱ γονεῖς μας!"

Σεπτέμβριος 18.

Δὲν θὰ τὸ ἐπίστατον πρὸ τινος ἐτῶν, ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ
κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον μου νομικὸν ζήτημα· ἀλλ' ἔμαθον
ἐκτοτε, ὅτι διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ συζυγικοῦ δεσμοῦ, ἡ
γυνὴ ἀγαπᾷ πᾶν ὅ,τι τὸν σύζυγόν της ἐνδιαφέρει, καὶ ὅτι
τὰ πλέον ἀφηρημένα ζητήματα δύνανται νὰ αἰχμαλω-
τίσῃ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ πλέον ἐλαφρόν, ὅταν ἐπασχολοῦν
ἐκεῖνον, τοῦ ὁποῦν φέρει τὸ ὄνομα καὶ τὸν ὁποῖον μοναδι-
κῶς ἀγαπᾷ. Λοιπόν, ὁ σύζυγός μου κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς
ἀργίας, ὅς τῃ ἀφίουν αἱ δίκαιαι του καὶ τὰ τοῦ δικαστηρίου
ἔργα, μελετᾷ δικαστικόν τι ζήτημα, καὶ σχεδὸν ὁλόκληρον
βιβλίον εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιμελοῦς ἀργίας του.
Ἀκολουθῶ τὸ ἔργον τοῦτο μετ' ἄκρου ἐνδιαφέροντος· με-
λετῶ, κατὰ τὸ μέτρον τῶν ἀσθενῶν μου δυνάμεων, τὸ ζή-
τημα τῶν Διαθιτικῶν, διότι περὶ τούτων ἀσχολεῖται ἄν-
τιγράφῳ διὰ τοῦ ὠραιότερου γραφικοῦ χαρακτῆρός μου ἐκ-
στην σελίδα τῆς συγγραφῆς του, καὶ ἀπείρως εὐχαριστῶ
μαὶ βλέπουσα κατὰ πόσον ὁ σύζυγός μου εἶνε ἀνώτερος
ἐμοῦ κατὰ τὴν δύναμιν, τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ὁρθότητα
τοῦ πνεύματός του. Πόσον λυπούμαι τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας,
αἵτινες ζητοῦν νὰ ἀλλάξωσι θέσιν καὶ νὰ κυριαρχώσιν
ἐκεῖνου, μεθ' οὗ ἔπρεπε τὸ πολὺ νὰ διαμοιράζωνται τὴν
ἐξουσίαν, καὶ αἵτινες ἰσχυραὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἀδυναμίᾳ
των, ἀφελούνται ἐκ τῆς σφετερισθεῖσας ταύτης ἀρχῆς! Ἡ
ἀξιοπρέπεια τῶν δύο συζύγων ἀπόλλυται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν δύο ἐξουσιῶν.

Ὁ Μίλτων ἐξεφράσθη λαμπρὰ εἰπὼν: "Ὁ Ἀδάμ ἐγεν-
νήθη διὰ νὰ κυριαρχῇ, ἡ δὲ γυνὴ διὰ νὰ ὑποτάσσῃται καὶ
νὰ θελήσῃ. . . Δέχομαι εὐχαρίστως τὸ πρῶτον τοῦλάχιστον
μέρους τοῦ λόγου τούτου. Εὐτυχὴς ἡ γυνὴ ἡ ζωοῦσα ἐν
τῇ ὑποταγῇ καὶ δίκῃ εὐτιχευτέρα ἐκείνη, ἥς ἡ
ἀγία καὶ καθυστᾷ τὴν ὑποταγήν της εὐκολωτάτην.

Ο ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΑΛΑΣΕΩΣ» ΕΝ ΒΟΛΩ

Διατρίβει ἀπὸ 15 ἡμερῶν ἐν Βόλῳ ὁ ἡμέτερος Διευθυνὴς
τῆς καὶ Συντάκτης κ. Μ. Ι. Γαλανός, ἐνθα μετέβη, ἵνα
κηρύξῃ τὸν θεῖον λόγον, Θέλει δὲ ἐπανακάμψῃ ἐνταῦθα
περὶ τὴν 25ην τοῦ μηνὸς τούτου.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Κυριακὴ 1 Ἀπριλίου ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. Α'. 1—17 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πρᾶξ. 4—18

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΑΛΑΣΕΩΣ», Ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον

Σαββάτου 24 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ.
Κυριακῇ 25 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ.

Ἐν τῇ ἐν Πειραιεῖ

Πέμπτῃ 22 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ.
Κυριακῇ 25 Μαρτίου, ὥρ. 3—4 μ.μ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΙΣΤ. Ζ. ΑΙΔΑΛΗΣΜΑ
88—Ὁδὸς Ἀδριανοῦ—66